

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

PISA 2025 –tulokset

ensihuomioita

Johtaja Virve Jämsén
9.8.2026

PISA 2025 –tutkimuksen rakenne ja arvioitavat alueet

Luonnontieteet
(pääalue)

Lukutaito

Matematiikka

Vaihtuva
innovatiivinen
arviointialue

Digitaalinen oppiminen
(ohjelmoinnillinen
ongelmanratkaisu)

Vieras kieli
Englanti
(kansainvälinen optio)

Vapaaehtoinen,
talousosaamisen
kanssa vuorotellen

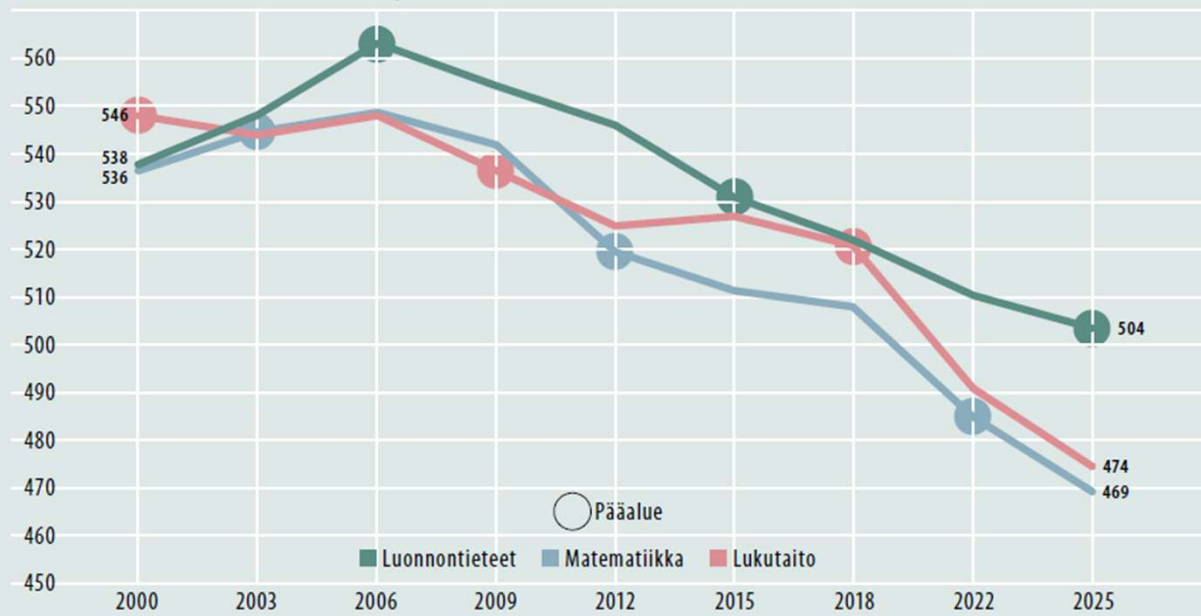
Oppilaskysely, tietotekniikkakysely, koulukysely rehtoreille

Lähde: PISA-asiantuntijaseminaarin 8.9.2026 esitys

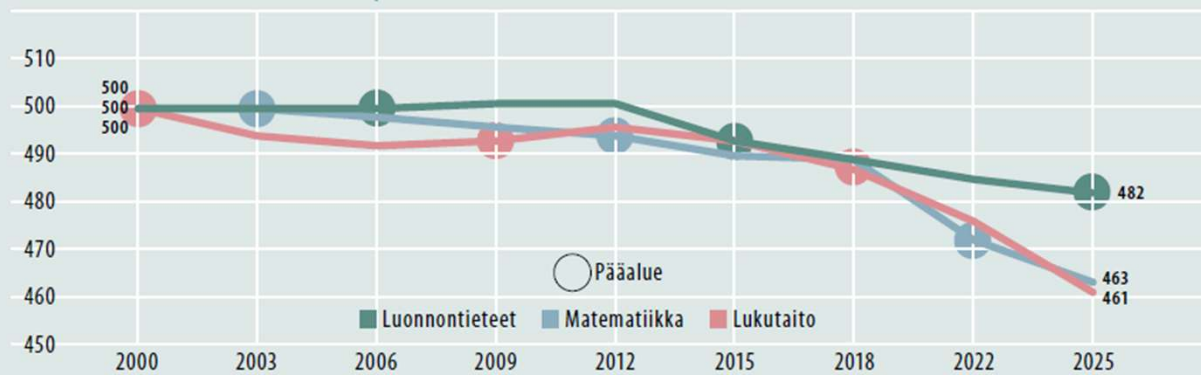
Oppimistulokset laskeneet pitkään, Suomi edelleen kansainvälisen keskiarvon yläpuolella

- Suomen PISA-tulokset ovat heikentyneet pitkään kaikilla kolmella arviointialueella. Samalla oppilaiden väliset erot ovat lisääntyneet, heikoimmin osaavien oppilaiden osuus kasvanut ja huippuosaajien määrä vähentynyt.
 - OECD:n keskiarvoon ja pohjoismaihinkin verrattuna Suomen tulokset ovat silti edelleen hyvät, etenkin luonnontieteissä Suomi pärjää kansainvälisessä vertailussa. Naapurimaistamme Viro sen sijaan menestyy merkittävästi paremmin.
 - Oppimistulosten lasku ja eriytymiskehitys eivät ole vain suomalainen ilmiö; myös OECD-maiden keskiarvo laskenut jatkuvasti. Suomessa pudotus huippuvuoteen 2006 verrattuna on kuitenkin huomattavan suuri.
 - Koulujen väliset erot ovat PISA 2025 -tutkimuksen mukaan Suomessa yhä pieniä: vain 8 %, kun OECD:n keskiarvo on 31 %:n luokkaa. Myönteistä tuloksissa on myös mm. koulun kokeminen merkitykselliseksi, kiusaamisen väheneminen ja tyytyväisyyden lisääntyminen.
 - Vaihtuva arviointialue oli digitaalinen oppiminen, jossa Suomi pärjasi OECD-keskitasoa paremmin. Uuden arviointialueen, vieraan kielen tulokset julkaistaan huhtikuussa 2027.
-

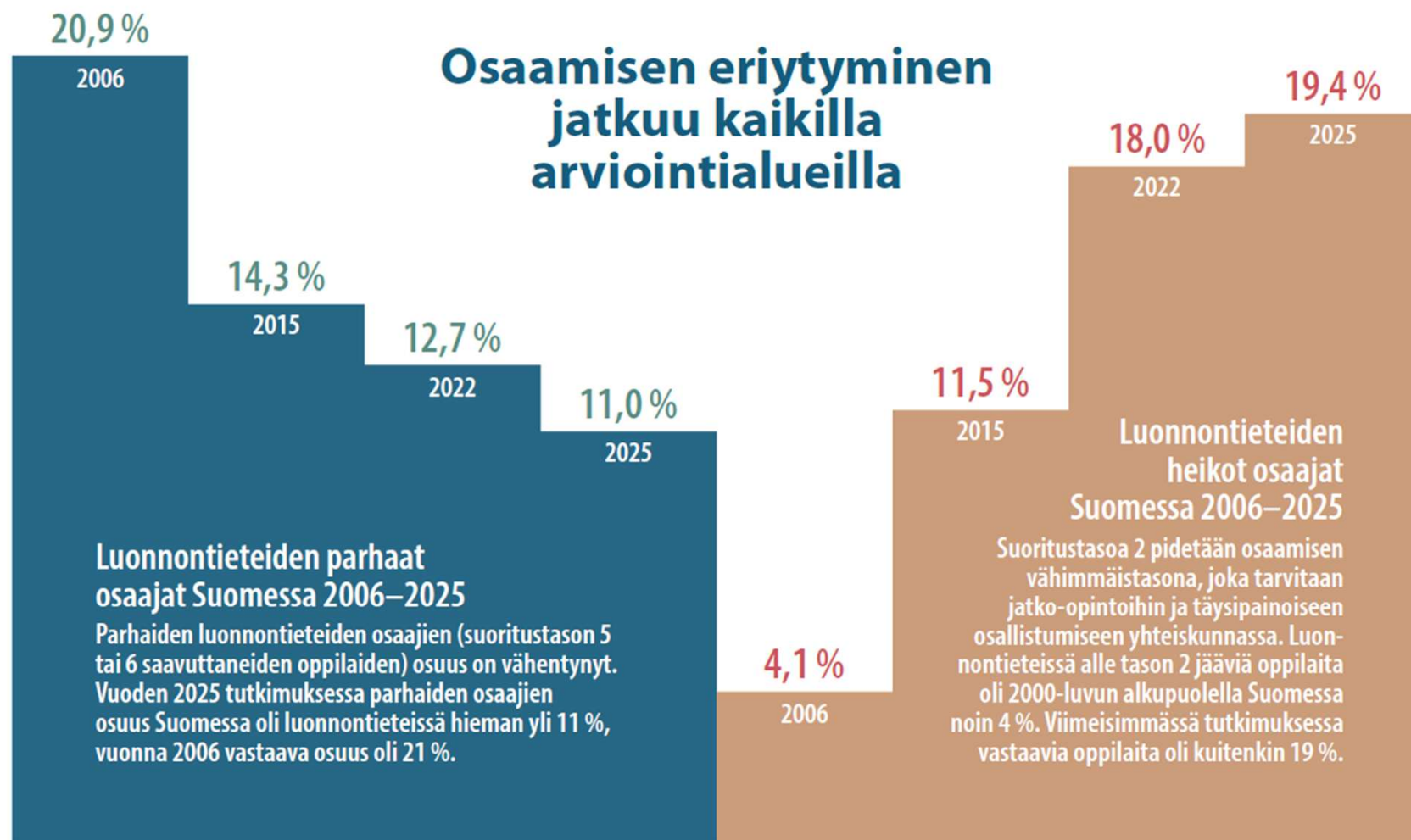
Kuvio 8.1 | Keskiarvot Suomessa vuosina 2000–2025

Kuvio 8.2 | Keskiarvot OECD-maissa vuosina 2000–2025

[OKM \(2026\) PISA 2025 ensituloksia](#)

Parhaiden ja heikompien osaajien osuudet
Suomessa ja OECD-maissa 2025

[OKM \(2026\) PISA 2025 ensituloksia lyhyesti](#)

PERUSKOULUIKÄISTEN OSAAMINEN KANSAINVÄLISESSÄ VERTAILUSSA

MATEMATIIKKA

4.-luokkalaisten taso (TIMSS 2023):

11 % ERINOMAINEN

➤ 7 % kansainvälinen mediaani

24 % HEIKKO / ALLE HEIKKO

➤ 30 % kansainvälinen mediaani

15-vuotiaiden taso (PISA 2025):

7 % ERINOMAINEN

➤ 8 % OECD-maissa keskimäärin

31 % HEIKKO

➤ 35 % OECD-maissa keskimäärin

LUONNONTIETEET

4.-luokkalaisten taso (TIMSS 2023):

13 % ERINOMAINEN

➤ 7 % kansainvälinen mediaani

18 % HEIKKO / ALLE HEIKKO

➤ 30 % kansainvälinen mediaani

15-vuotiaiden taso (PISA 2025):

11 % ERINOMAINEN

➤ 7 % OECD-maissa keskimäärin

19 % HEIKKO

➤ 26 % OECD-maissa keskimäärin

LUKUTAITO

4.-luokkalaisten taso (PIRLS 2021):

14 % ERINOMAINEN

➤ 7 % kansainvälinen mediaani

16 % HEIKKO / ERITTÄIN HEIKKO

➤ 25 % kansainvälinen mediaani

15-vuotiaiden taso (PISA 2025):

6 % ERINOMAINEN

➤ 7 % OECD-maissa keskimäärin

26 % HEIKKO

➤ 5,5 % OECD-maissa keskimäärin

Tavoitteena oppimisen ja hyvinvoinnin vahvistaminen

Perustaitojen vahvistamiseksi on viime vuosina toteutettu ja valmisteltu useita uudistuksia ja kehittämistoimia.

- **Osaamistakuu:** Perusopetuksen arviointi uudistuu 1.8.2028. Perustaidot varmistetaan jokaiselle oppilaalle – vuosiluokalta toiselle etenemiseen määritellään vähimmäisosaamisen taso oppiaineittain.
- **Oppimisen tuen uudistus:** Esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus 1.8.2025, ammatillinen koulutus 1.8.2026. Uudistus vahvisti oppilaiden ja opiskelijoiden oikeutta tarvitsemiinsa tukitoimiin.
- **Opetuskielen osaamisen ja perustaitojen vahvistaminen perusopetuksessa:**
 - Kaikki oppilaat: lisätunteja äidinkielen ja matematiikan opettamiseen alakoulussa 1.8.2025.
 - Maahanmuuttotataustaiset oppilaat: uutena valmistavan opetuksen lisäopetus ja täsmennyksiä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään (S2) 1.8.2026. Oppimisen tuessa uusi tukimuoto 1.8.2025 alkaen: opetuskielen tukiopeetus, joka vahvistaa kielellisiä valmiuksia.
- **Kännykkärajoitukset ja liikunnallinen elämäntapa:** Kielto mobiililaitteiden käyttöön oppitunneille ilman opettajan lupaa 1.8.2025 vahvistamaan työrauhaa. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen 1.8.2026.

PISA 2025 - alustavia johtopäätöksiä

- Suomi on edelleen OECD-keskiarvon yläpuolella, mutta oppimistulosten kehityksen suunta on saatava kääntymään.
- Oppimistulosten pitkään jatkuneelle heikkenemiselle ei ole yhtä selitystä, vaan taustalla on laaja yhteiskunnallinen muutos. Samansuuntainen kehitys näkyy laajasti länsimaissa. Suunnan kääntämiseen ei siksi ole olemassa yksinkertaista ratkaisua.
- Olennaista on vahvistaa sekä perustaitoja että koulutususkoa.
- Erityistä huomiota on kiinnitettävä lukutaitoon, joka on kaiken oppimisen kulmakivi. Sen vahvistamisessa tarvitaan koulun ja kodin yhteistyötä.

Suomalaisen koulutuksen vahvuuksista on pidettävä kiinni

Perusopetuksen keskeisiä kysymyksiä juuri nyt ovat koulutuksen yhdenvertaisuus, oppimistulosten vahvistaminen, opettajien työn edellytykset sekä eri toimijoiden yhteistyö.

Yhdenvertaisuus muuttuvassa kouluverkossa:

- Oppilasmäärien väheneminen ja taloustilanne vaikuttavat koulutuksen järjestämisen edellytyksiin eri puolilla maata. Päätöksenteossa on arvioitava, mitä eri ratkaisut merkitsevät lapsille ja opetuksen laadulle. Ratkaisujen lähtökohtana tulee olla lasten ja nuorten etu.

Perustaidot ja oppimisen tuki:

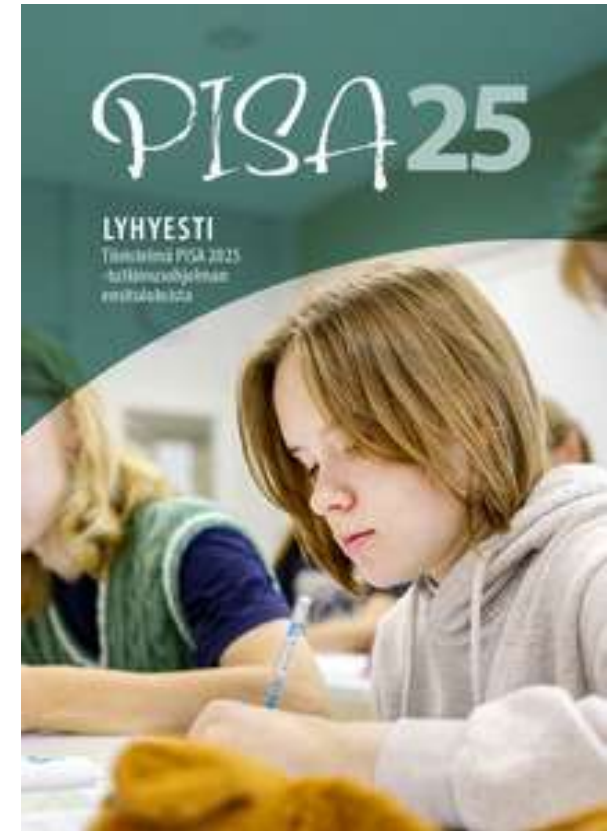
- Painopiste on lukemisessa, kirjoittamisessa, laskemisessa, varhaisessa tuessa ja työrauhassa.
- Kun haasteet tunnistetaan ajoissa, ongelmat eivät ehdi kasautua.
- Näiden edistäminen on keskeinen tavoite kaikissa esi- ja perusopetuksen sekä toisten asteen koulutuksen tehdyissä ja tulevilla uudistuksissa.

Opettajien työn edellytykset:

- Arjessa on oltava toimivat työkalut, tukea, hyvää johtamista ja täydennyskoulutusta.
 - Tuen ja tasa-arvorahoituksen kohdentaminen alueille ja kouluille, joissa tarve on suurin. Oikein kohdennetulla lisäresurssilla voidaan saada merkittäviä vaikutuksia.
-

Lisätietoja PISA–tutkimuksesta

- [PISA-tutkimus ja tulokset 2025](#)
- [PISA-tutkimus ja Suomi](#)
- [Opetus- ja kulttuuriministeriön PISA-
asiantuntijaseminaari 8.9.2026](#) (linkki tilaisuuden
striimiin tapahtumasivulla)
- [OECD:n PISA-sivusto](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

